

UVAJANJE POBUDE EUROPASS V SLOVENIJI

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo se je začelo uresničevanje procesov, ki so začeli zoreti v zadnjih nekaj letih, zlasti naporov, vloženih v spremembe po letu 1998, ko smo začeli aktivno sodelovati v evropskih programih mobilnosti. Nekoč so meje sveta, v okviru katerih smo se še počutili domače, predstavljale meje naše bivše »širše« domovine, z evropsko perspektivo pa so se začenjale postavljati vprašanja naše vloge, pa tudi naše »vrednosti« v mnogo širšem kulturno-mentalnem prostoru.

Eno od ključnih vprašanj v enotnem evropskem izobraževalnem prostoru je transparentnost spričeval, diplom in certifikatov oziroma možnost, da z znanjem, pridobljenim doma, lahko konkuriramo v tujini in obratno: da je znanja, pridobljena v tujini, mogoče ovrednotiti, umestiti in uveljaviti tudi pri nas. To je tudi srčika pobude *Europass*, ki od 1. 1. 2005 združuje pet dokumentov, ki so na različne načine in v okviru različnih institucij nastajale od leta 1998: *Europass življenjepis*, *Europass jezikovna izkaznica*, *Europass mobilnost*, *Europass priloga k diplomam* in *Europass priloga k spričevalu*. Dosegljivi so skupaj ali posamično, nosijo enoten logotip, v bližnji prihodnosti pa bodo prenosljivi tudi v elektronski obliki. Zamišljeni so bili z jasnim ciljem: zmanjšati mentalni razkorak med državami, ki se med seboj ne poznajo, ustvariti temelj medsebojnega zaupanja ter olajšati prenosljivost znanj, kvalifikacij in kompetenc.

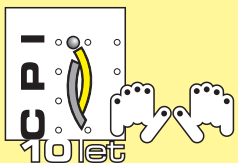
Odločba Evropskega parlamenta in Sveta², s katero je mapa *Europass* postala skupni imenovalec vseh držav razširjene Evropske unije, v vsaki od držav določa tudi ustanovitev Nacionalnega centra *Europass*, katerega glavna naloga je koordiniranje ustanov, vključenih v izdajanje ali uvajanje dokumentov *Europass*. Poleg izobraževalnih ustanov in socialnih partnerjev so ključni partnerji za uspešno izvedbo pobude tudi mreže, kot so ENIC/NARIC, EURES, Euroguidance, NRP in druge. Slovenski nacionalni center *Europass* je bil ustanovljen maja 2005 v okviru Centra RS za poklicno izobraževanje.

Na otvoritveni konferenci, ki je potekala 31. 1. in 1. 2. 2005 v Luksemburgu, je bilo torej predstavljenih pet dokumentov:

² Odločba št. 2241/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta o Enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (*Europass*), Uradni list Evropske unije, 31. 12. 2004.

**Mapa
Europass**

Europass usposabljanje

- *Europass življenjepis*, standardizirana, domišljena in pregledna oblika življenjepisa, t.i. »ogrodje Europassa«, na katerega je mogoče pripeti ostale dokumente. Dokument, ki je dostopen kar na svetovnem spletu (<http://europass.cedefop.eu.int>), izpolni uporabnik sam in na lastno odgovornost, pri tem pa ima na voljo natančna navodila za izpolnjevanje;

- *Europass jezikovna izkaznica*, s katero posameznik na podlagi šeststopenjske lestvice, ki jo je razvil Svet Evrope, izkazuje svoja jezikovna znanja. Prav tako kot življenjepis je tudi jezikovna izkaznica z navodili za izpolnjevanje dosegljiva na omenjenem spletnem naslovu (<http://europass.cedefop.eu.int>);

- *Europass mobilnost*, naslednik že precej uveljavljenega dokumenta *Europass usposabljanje*, ki beleži razmeroma kratke, a vnaprej dogovorjene izkušnje izobraževanja ali usposabljanja v tujini, ki odgovarjajo določenim kriterijem kakovosti. Ker elektronska oblika dokumenta še ni na voljo, ga v praksi zaenkrat nadomešča še njegov »predhodnik«, dokument *Europass usposabljanje*. Izdaja ga Nacionalni center Europass;

- *Europass priloga k diplomii*, dokument, ki na pregleden način povzema vse bistvene elemente visokošolske izobrazbe posameznika ter osnovne poteze nacionalnega visokošolskega sistema (priloga k diplomii je v Sloveniji že od leta 2000 sestavni del diplome). Prilogo k diplomii izda pristojna visokošolska izobraževalna ustanova hkrati z diplomoo;

- *Europass priloga k spričevalu*, sistemski dokument, ki na pregleden način povzema vse bistvene elemente srednješolske oz. poklicne in strokovne izobrazbe. Prilogo k spričevalu bodo izdajale pristojne izobraževalne ustanove hkrati s spričevalom. Dokument za vse veljavne srednješolske in višješolske izobraževalne programe je potrebno pripraviti na sistemski ravni (prve priloge k spričevalu pričakujemo leta 2006).

Pobudnik aktivnosti, povezanih z uvajanjem Europass-a, je Center RS za poklicno izobraževanje, ki je kmalu po vstopu Slovenije v EU prevzel vlogo koordinatorja v procesu implementacije in promocije pobude na slovenskih tleh ter začel z izdajanjem dokumenta *Europass usposabljanje*. V obdobju 2004/05 je bilo izdanih okoli 160 dokumentov, pripravljena so bila promocijska gradiva,

oblikovane spletne strani³, konec aprila je bil na temo Europass organiziran prvi večji seminar⁴, na ravni systemskega uvajanja dokumentov pa je začela delovati nacionalna projektna skupina, ki jo je imenoval minister za šolstvo in šport.

Europass predstavlja pomemben korak pri uresničitvi ciljev, ki sta jih zastavili bolonjska in kopenhavenska deklaracija, zlasti v smislu okrepljenega sodelovanja med evropskimi izobraževalnimi ustanovami ter promocije vseživljenjskega učenja, ki naj bi posamezniku omogočal stalno prilagajanje vse hitrejšim spremembam na področju znanja in dela. V slovenskem merilu pa pobuda pomeni zlasti napredek v vrednotenju znanja, priložnost za ponovno evalvacijo stanja šolskega sistema ter korak k boljši konkurenčnosti naših šolarjev, diplomantov in delavcev na skupnem trgu dela.

Špela Pogačnik

³ Informacije o Europassu so na voljo na spletnih straneh Centra RS za poklicno izobraževanje www.cpi.si, v pripravi pa je tudi nova spletna stran www.europass.si. Evropski portal <http://europass.cedefop.eu.int> pa nudi informacije o mapi Europass dokumentov od 1. februarja 2005.

⁴ Seminar z naslovom »Pobuda Europass usposabljanje (»Europass-training«) in razvoj mobilnosti v evropskem izobraževanju«, je potekal 22. aprila 2005 v Ljubljani.